

ใบความรู้ใบงานที่ 2

เรื่อง การเก็บข้อมูลการประกอบอาชีพในท้องถิ่น

การประกอบอาชีพ พืชไร่	การเลี้ยงชีวิต การทำมาหากิน งานที่ทำเป็นประจำเพื่อเลี้ยงชีพ พืชที่ปลูกในพื้นที่มาก ๆ มีการปฏิบัติดูแลรักษาอย่างไม่ต้องพิถีพิถัน อายุการเก็บ เกี่ยวไม่ยาวนาน ส่วนใหญ่เมื่อให้ผลผลิตแล้วก็จะตายไป เป็นพืชที่มีความสำคัญ ทางเศรษฐกิจและชีวิตประจำวันของมนุษย์ พืชพวกนี้ ได้แก่ ข้าว ข้าวโพด ฝ้าย อ้อย ข้าวฟ่าง มันสำปะหลัง ยาสูบ ละหุ่ง ถั่วเหลือง ถั่วเขียว ถั่ว เป็นต้น
พืชสวน	พืชที่ปลูกในพื้นที่ไม่มากหรือมาก ๆ ได้ แต่ต้องปฏิบัติดูแลรักษาอย่างประณีต ส่วนมากอายุยืน สามารถเก็บเกี่ยวได้เป็นเวลาหลายปีติดต่อกัน เช่น ไม้ผล ไม้ดอก ไม้ประดับ ผัก เป็นต้น
ปศุ	[ปะ-] น. สัตว์เลี้ยงสำหรับใช้แรงงาน เช่น ช้าง ม้า วัว ควาย บางทีก็รวมถึงสัตว์ เลี้ยงที่ใช้เป็นอาหารด้วย เช่น แพะ แกะ หมู, มักใช้ประกอบคำ สัตว์ เป็น ปศุสัตว์. (ส.; ป. ปศุ). (พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ.2554)
ประมง	การประกอบอาชีพการเกษตรทางน้ำ เช่น การเลี้ยงสัตว์น้ำ การจับสัตว์น้ำ การทำประมงน้ำจืด หมายถึง การทำประมงในแหล่งน้ำจืดตามบริเวณที่ต่าง ๆ ได้แก่การจับปลาในแม่น้ำ ลำคลอง การเลี้ยงปลาน้ำจืดในกระชัง การเลี้ยงปลาผลิต ในบ่อ เป็นต้น การทำประมงน้ำเค็มหรือการทำประมงทะเล หมายถึง การจับกุ้งทะเล ปลา และปลาหมึก ตลอดจนการเลี้ยงหอยทะเลต่างๆเช่น การเลี้ยงหอยแมลงภู่ การเลี้ยง หอยนางรม เป็นต้น การทำประมงน้ำกร่อย หมายถึง การทำประมงในบริเวณเชื่อมต่อระหว่าง พื้นที่น้ำเค็ม และน้ำจืด เช่น การเลี้ยงกุ้งกุลาดำ การเลี้ยงปลากระพงขาวในกระชัง การเลี้ยงปลานวลจันทร์ เป็นต้น
การเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ	การจัดทำที่เพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ การเลี้ยงสัตว์น้ำหรือการเพาะพันธุ์สัตว์น้ำทั้งโดยวิธี ธรรมชาติ วิธีผสมเทียมหรือวิธีอื่นใดทั้งนี้ ไม่ว่าจะเป็นการกระทำในช่วงใดของวงจร ชีวิตสัตว์น้ำนั้น (พระราชบัญญัติ การประมง พ.ศ. 2558)
ที่เพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ	บ่อ คอก กระชัง หรือที่ที่ใช้เพาะเลี้ยงสัตว์น้ำลักษณะอื่นใด ไม่ว่าจะเป็นอยู่ในที่ดินของ เอกชน หรือในที่สาธารณสมบัติของแผ่นดิน หรือในที่จับสัตว์น้ำใด ๆ ที่ผู้ชุด ผู้สร้าง ผู้จัดทำ เจ้าของ หรือผู้ครอบครองมีความมุ่งหมายโดยตรงที่จะใช้ทำการ เพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ (พระราชบัญญัติ การประมง พ.ศ. 2558)
เครื่องมือทำการประมง	เครื่องกลไก เครื่องใช้ เครื่องอุปกรณ์ ส่วนประกอบ อาวุธ เสา หลัก หรือเรือที่ใช้ทำ การประมง (พระราชบัญญัติ การประมง พ.ศ. 2558)
ท่าเทียบเรือ	น. ที่จอดเรือ (กฎ) สถานที่สำหรับให้บริการแก่เรือในการจอด เทียบบรรทุก หรือขน ถ่ายของ (พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2554)
ท่าเทียบเรือประมง	สถานที่สำหรับให้บริการแก่เรือประมงในการจอดเทียบบรรทุก หรือขนถ่ายสินค้า สัตว์น้ำ (ประกาศกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม พ.ศ. 2549)

สะพานปลา	น. สถานที่สร้างทอดยาวออกไปในน้ำใช้เป็นที่เทียบเรือประมง เพื่อขนปลาขึ้นจากเรือ เป็นต้น (พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2554)
การแปรรูปสัตว์น้ำ	การกระทำใดๆ ที่เป็นการเปลี่ยนสภาพสัตว์น้ำสำหรับใช้เพื่อการอุปโภคหรือบริโภค (พระราชบัญญัติ การประมง พ.ศ. 2558)
ผลิตภัณฑ์สัตว์น้ำ	ผลิตภัณฑ์ได้จากการผลิตที่ใช้สัตว์น้ำเป็นวัตถุดิบ (พระราชบัญญัติ การประมง พ.ศ. 2558)
อุตสาหกรรม	กระบวนการแปรรูป หรือการผลิตสิ่งของจากวัตถุดิบให้เป็นวัสดุใหม่ เพื่อให้ใช้ประโยชน์ได้ตามวัตถุประสงค์โดยการใช้เครื่องจักรหรือแรงคน เพื่อให้ผลิตได้ครั้งละมาก ๆ จนสามารถนำไปขายเป็นสินค้าได้ อุตสาหกรรมขนาดใหญ่ คือ อุตสาหกรรมที่ต้องใช้แรงงาน เครื่องจักรอุปกรณ์และเงินทุนสูงมาก เช่น อุตสาหกรรมถลุงเหล็กและผลิตเหล็กกล้า (มีคนงานตั้งแต่ 200 คนขึ้นไปหรือมีทรัพย์สินเกินกว่า 200 ล้านบาทขึ้นไป) อุตสาหกรรมขนาดกลาง คือ อุตสาหกรรมที่ใช้แรงงาน เครื่องจักรและอุปกรณ์ตลอดจนเงินทุนน้อยกว่า อุตสาหกรรมขนาดใหญ่ส่วนมากเป็นอุตสาหกรรมที่ผลิตเครื่องอุปโภคทั่ว ๆ ไป เช่น อุตสาหกรรมฟอกหนังอุตสาหกรรมน้ำตาล (มีคนงาน 50-200 คนหรือมีทรัพย์สินตั้งแต่ 20-200 ล้านบาท) อุตสาหกรรมขนาดเล็ก หรือครัวเรือน คือ อุตสาหกรรมที่ทำกันภายในครอบครัวในบ้านที่อยู่อาศัยเป็นอุตสาหกรรมที่ใช้แรงงานเป็นส่วนใหญ่ทำผลิตภัณฑ์ที่ใช้ความชำนาญทางฝีมือ เช่นการจักสาน การแกะสลัก (มีคนงานไม่เกิน 50 คนหรือมีทรัพย์สินถาวรไม่เกิน 20 ล้านบาท)
พาณิชย์-, พาณิชย์	(๑) [พานิตชะยะ-] น. การค้าขาย (ส.พาณิชย์; ป.พาณิชย์). (๒) น. ชื่อกระทรวงที่มีอำนาจหน้าที่เกี่ยวกับการพาณิชย์ และกิจการทางเศรษฐกิจที่เกี่ยวข้องกับการพาณิชย์รวมตลอดทั้งการซื้อขายและแลกเปลี่ยนสินค้า การควบคุมและส่งเสริมเกี่ยวกับกิจการค้าและการประกันภัย. (ส.พาณิชย์; ป.พาณิชย์). ลูกคำของ "พาณิชย์-, พาณิชย์" คือ พาณิชย์กรรม พาณิชย์การ พาณิชย์ศาสตร์ พาณิชย์ศิลป์ (พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2554)
สถานบริการ	(กฎ) น. สถานที่ที่สร้างขึ้นเพื่อให้บริการโดยหวังประโยชน์ในการค้า เช่น (๑) สถานเต็นรำ รำวง หรือรองเง็ง เป็นปกติธุระประเภทที่มีและประเภทที่ไม่มีคู่บริการ (๒) สถานที่ที่มีอาหาร สุรา น้ำชา หรือเครื่องดื่มอย่างอื่นจำหน่ายและบริการ โดยมีผู้บำเรอสำหรับปรนนิบัติลูกค้า หรือมีบริการเกี่ยวกับดนตรีหรือบริการอื่นตามที่กฎหมายกำหนด (๓) สถานอาบน้ำ นวด หรืออบตัว ซึ่งมีผู้บริการให้แก่ลูกค้า เว้นแต่การให้บริการการนวดบางประเภท. แม่คำของ "สถานบริการ" คือ สถาน ๑
ธนาคาร	น. นิติบุคคลที่สร้างขึ้นตามกฎหมาย บริษัทจำกัด หรือบริษัทมหาชนจำกัด ที่ใช้ชื่อหรือคำแสดงชื่อว่า ธนาคาร ซึ่งประกอบธุรกิจเกี่ยวกับเงินและธุรกิจหลักทรัพย์ (พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2542 หน้า 551)

บริษัท	น. หมู, คณะ, เช่น พุทธบริษัท บริษัทจำกัด (กฎ) น. บริษัทประเภทซึ่งตั้งขึ้นด้วยการแบ่งทุนเป็นหุ้นมีมูลค่าเท่าๆ กัน โดยผู้ถือหุ้นต่างรับผิดชอบจำกัดเพียงไม่เกินจำนวนเงินที่ตนส่งใช้ไม่ครบมูลค่าของหุ้นที่ตนถือ (พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2542 หน้า 609)
สถานีบริการน้ำมัน	น. สถานีบริการน้ำมันเชื้อเพลิง เรียกสั้น ๆ ว่า ปั้ม (พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2542 หน้า 690)
ห้างสรรพสินค้า	น.สถานที่จำหน่ายสินค้า สถานที่ประกอบธุรกิจ (พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2542 หน้า 1,290)
ตลาดสด	น. ตลาดที่ขายของสด (พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2542 หน้า 433)
โรงฆ่าสัตว์	สถานที่และอาคารที่จัดตั้งขึ้นโดยมีวัตถุประสงค์ในการฆ่าสัตว์ เช่น เนื้อหมู เนื้อวัว เพื่อให้ได้ผลิตภัณฑ์มาใช้ในการบริโภคของมนุษย์
โรงแรม	น. ที่พักคนเดินทางซึ่งต้องเสียค่าพักแรมด้วย (พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2542 หน้า 980)
ร้านอาหาร	น. สถานที่สำหรับเป็นที่กินอาหาร (พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2542 หน้า 980)
โรงภาพยนตร์	น. สถานที่สำหรับเล่นมหรสพ เพื่อเก็บเงินจากคนดู (พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2542 หน้า 979)
สถานีขนส่ง	น. หน่วยที่ตั้งเป็นที่พักหรือที่ทำการธุรกิจเกี่ยวกับการขนและส่ง เช่น ขนส่งสินค้า (พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2542 หน้า 161 และ 1,117)
ห้างหุ้นส่วนจำกัด	อันว่าสัญญาจัดตั้งห้างหุ้นส่วนหรือบริษัทนั้น คือ สัญญาซึ่งบุคคลตั้งแต่สองคนขึ้นไปตกลงเข้ากันเพื่อกระทำการกิจการร่วมกัน ด้วยประสงค์จะแบ่งปันกำไรอันจะพึงได้แต่กิจการที่ทำนั้น (ตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา 1,012)
โรงแรม (Hotel)	น. ที่พักคนเดินทางซึ่งต้องเสียค่าพักแรมด้วย (กฎ) สถานที่ทุกชนิดที่จัดสร้างขึ้นเพื่อรับสินจ้างสำหรับคนเดินทางหรือบุคคลที่ประสงค์จะหาที่อยู่หรือพักชั่วคราว (พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2542 หน้า 980)
รีสอร์ท (Resort)	สถานที่พักตากอากาศที่สร้างขึ้นเพื่อให้ผู้มาเยือน ใช้เวลาในวันหยุดสุดสัปดาห์หรือเทศกาลต่างๆ ส่วนใหญ่ที่ตั้งจะอยู่ในสถานที่ ที่ใกล้กับแหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติ การบริการส่วนใหญ่ คล้ายโรงแรม แต่อาคารสถานที่ จะกลมกลืนกับธรรมชาติมากกว่า
